

Вибір контейнерів для вирощування овочів

Вирощування рослин в контейнерах заощаджує місце, це також добра альтернатива, якщо у вас затінена ділянка, низька родючість ґрунту, обмаль часу, несприятливий клімат, у вас фізичні вади та обмежена рухливість. При правильному догляді контейнерні сади та городи більш урожайні, ніж звичайні. З квадратного метра можна зібрати 20-25 кг овочів. Дозволяють уникнути більшості шкідників і проблем з хворобами. Найкраще, що такий город розміщений на відстані витягнутої руки, створює відчуття близькості, чого ви не одержите у звичайному городі.

Контейнерний сад або город потребує спеціального обладнання, в першу чергу контейнерів та контейнерного ґрунту.

Що може бути контейнером? Вибір контейнера для вашого овочевого городу практично необмежений. Ним може бути практично все, що достатньо велике і має дірку в дні: квіткові глиняні й пластикові горщики, цebra, каструлі, ковші, вербові кошики, бак від пральної машини, дерев'яні ящики і коробки, дитячі будиночки, корита, ванни, бочки, контейнери для сміття, обрізані молочні пляшки та пластикові каністри, поліетиленові пакети, великі консервні банки, старі шини й навіть пакети з-під ґрунту... та все інше, на що здатна ваша фантазія і допускає бюджет. Все залежить від вашого смаку й того, що ви збираєтеся вирощувати. Я навіть бачив вирощування овочів у старій садовій поливалці й черевиках. Ви можете імпровізувати з усіма видами контейнерів залежно від того, які овочі ви хочете вирощувати. Головне, щоб контейнери підходили по стилю, кольору, формі й фактурі вашому будинку й саду й поєднувалися між собою, та відповідали вашому творчому задуму. А ще краще - не занадто виділялися а лише підкреслювали й

відтіняли красу овочів. І, зрозуміло, відповідали їм по виду, кольору й розміру. З усього різноманіття можливих екзотичних варіантів найбільш уживаними є пластикові квіткові горшки та ящики, старі пластикові відра, сумки з геотканини, поліетиленові мішки.

Контейнерне овочівництво може бути ощадливим. З декількох старих дирявих відер вийде цілком пристойний город. Подивіться навколо будинку і обов'язково знайдете у що посадити помідори. Прекрасно підходять для цього також 20-літрові пластикові відра з під будівельних матеріалів та харчових продуктів. Лише не використовуйте посуд, в якому раніше зберігалися невідомі хімічні речовини. Творче використання предметів, що вийшли із вжитку, або виготовлення оригінальних посадочних ящиків для дворика дуже приємний аспект контейнерного вирощування. Якщо використовуєте дерев'яні посадочні ящики зверніть увагу на те, щоб дерево не було просочене для захисту від гниття креозотом, сполуками миш'яку або пентахлорфенолом - консервантами деревини. Ці речовини токсичні для рослин і людини. Органічними стандартами допускається використання сполук міді.

У жаркому кліматі для зменшення поглинання тепла й запобігання перегріву коріння слід використати світлі контейнери .

Який би тип контейнера ви використали, переконаєтеся, що в нижній частині є отвори для вільного відтоку надлишків води. Більшості рослин для нормального розвитку кореневої системи необхідні контейнери глибиною принаймні від 15 -20 см.

Контейнери бувають досить важкими, тому для зручності обслуговування, використовують візки та платформи на колесах. Можливий варіант- ящик на роликах. Це особливо корисно для садівництва в квартирі або на балконі, коли потрібно переміщати рослини за сонцем, щоб одержати максимальне використання наявних сонячних променів, або щоб уникнути пошкодження рослин при заморозках чи бурі.

Якщо в міжсезоння немає де зберігати горщики, то в контейнерному городництві і садівництві можна обійтися й без них. Як контейнери для вирощування овочів зручно використати звичайні пластикові мішки, заповнені родючим ґрунтом. Залишається лише купити мішок готового субстрату, проробити в ньому дірки для посадки розсади та

дренажу і без особливої турботи й витрат зручний контейнер з ґрунтом готовий. Мішки з висадженими рослинами розміщують прямо на садовій площадці, замульчованій

Перець одна з найбільш популярних культур для вирощування в контейнерах

галькою, деревною корою, на бруківці двору. Часто такий міні-городик розміщують поруч із тим місцем в саду, де влаштовуються пікніки - щоб свіжі овочі до столу були завжди під рукою. Є два варіанти контейнера. Перший - традиційні контейнери, це все у що можна насипати достатню кількість ґрунту і має у дні отвори для стікання зайвої води. Другим варіантом є контейнери з самополиванням (Self Watering Containers), які з'явилися на ринку кілька років тому. Вони мають резервуар для запасу води, тому не потребують щоденного поливання і гарантують, що вода постійно доступна для рослин. Вони хороші в сухому кліматі, коли немає частих дощів, а також можуть бути практичним рішенням для зайнятих людей, які не можуть щодня приділяти увагу своїм рослинам. Проте, якщо контейнер не має отвору для переливу води, під час вашої відсутності в дощову погоду рослини загинуть від надлишку вологи.

Матеріал контейнера. Глина, дерево, пластик, метал і багато інших матеріалів. Кращий матеріал для контейнерів - глина й дерево. Вони не перегріваються й добре тримають тепло. Пластикові горщики нагріваються швидше, але й у цього матеріалу є свої переваги - пластикові тонкостінні горщики дешеві і мають малу вагу. Литі поліпропіленові краще ізолюють ґрунт від спеки та холоду і подібні до глиняних горщиків. Керамічні горщики коштують дорожче, але дуже привабливі. Дерев'яні ящики, діжки також є гарним вибором. Мені подобається, як вони виглядають. Переконаєтеся, що дерев'яні контейнери мають дренажні отвори. Після посадки не дозволяйте їм висихати, бо дошки дадуть тріщини або втратять форму. Глиняні горщики швидко висихають в жарку, суху погоду. Часом використовують подвійні - в гарний глиняний контейнер вставляється менший пластиковий. Простір між горщиками заповнюється піском, верховим торфом чи сфагнумом це допоможе в збереженні вологи та захистить коріння від перегріву. Зверху ґрунт можна закрити поліетиленовою плівкою, або шаром органічної мульчи, це також знижує втрати вологи. Як і глиняні контейнери, вербові кошики висихають швидко й повинні бути вистелені з середини перед заповненням ґрунтом перфорованою поліетиленовою плівкою. Переконайтеся, що матеріал контейнера стійкий до дії ультрафіолетових променів. Особливо це стосується поліетиленових мішків та сумок з тканого поліпропілену.

Розмір контейнера. Овочі ростуть на вулиці, тому порівняно з кімнатними декоративними рослинами, потребують значно більше ґрунту. Для контейнерного саду або городу не слід використовувати малі контейнери. Невеликі контейнери швидко висихають та не забезпечують стійкість у вітряну погоду, особливо коли вирощуються високі рослини. Чим більший контейнер, тим більше шансів, що ваші посадки виживуть.

Рослини, висаджені в великих контейнерах легше доглядати, вони потребують менше уваги. Більші контейнери можна відносно рідше поливати. У великому обсязі ґрунту ваші помилки при підживленні не будуть мати таких фатальних наслідків. Розмір контейнера залежить від розмірів і виду рослин що вирощуються. При цьому важливі

два параметри: глибина контейнера та його об'єм. Мінімальний об'єм: від 8-10 літрів для трав, зеленої цибулі, редиски, мангольда, перців, карликових томатів або огірків, васильків(базилік); від 15-20 літрів для помідор, огірків, баклажанів, бобів, гороху,

Мінімальна глибина контейнера для хорошого росту овочів

зелена цибуля, салат, редиска, гірчиця, редиска, кінза, материнка, васильок, коріандр	10-15 см
квасоля, часник, кольрабі, цибуля, горох, м'ята, тим'ян (чебрець)	15-20 см
морква, мангольд, огірки, баклажани, фенхель, цибуля-порей, солодкий перець, шпинат, петрушка, розмарин, полуниця	20-25 см
буряк, броколі, бамія, картопля, кукурудза, кабачки, кріп, лимонна трава	25-30 см
Пам'ятайте, що глибший горщик - це більший резервуар вологого ґрунту, його рідше потрібно поливати.	

Горщик виявився надто малим для топінамбура

капусти й броколі. В великий контейнер можна посадити декілька рослин. В цьому випадку необхідно лише частіше поливати та підживлювати. Рослини з великою глибокою кореневою системою будуть кволими і нездоровими, якщо не мають досить місця для розвитку коріння. Рослини повинні бути пропорційні контейнеру (звичайно

Кількість рослин, які можна виростити в 20-ти літровому контейнері	
1-2 рослини	артишоки, баклажани, помідори, цукіні
2-4 рослини	огірки, дині, кабачки
4-6 рослин	солодкий перець, броколі, брюсельська капуста, капуста, цвітна капуста, селера, мангольд, зелень, гострий перець, полуниця
6-8 рослин	квасоля, квіти, кольрабі, цибуля-порей, салат-латук, бамія, едівій (цикорій салатний)
8-10 рослин	буряк, цибуля, шпинат, ріпа
10-14 рослин	Квасоля, морква, часник, горох, редис
Розмір контейнерів, визначається рослинами які плануєте виростити. Редис може обійтися контейнером завглибшки в 15 см, але не пробуйте виростити помідори в контейнері, що містить менше 20 літрів ґрунту.	

висота ємності становить не менш однієї третини від загальної висоти композиції). Контейнер крім того повинен бути міцним і стійким. Але й для відносно невеликих рослин краще вибирати ємності не менш 20 см у діаметрі і висаджувати групу рослин. Використовуйте контейнери об'ємом між 15 й 120 літрів і висотою не менше 20 см. Проте не слід захоплюватися надто великими розмірами. Не забувайте про вагу. Сам по собі 20-ти літровоїпластиковий контейнер дуже легкий. Заповнений торф'яним субстратом буде важити 10-12 кг, а политий всі 25 кг. Цей же контейнер з мокрим мінеральним ґрунтом важитиме 40-50 кг. Більші контейнери ви не зможете зрушити з місця.

Дренаж. має ключове значення для попередження загнивання коріння.

Переконаєтесь, що контейнер має в дні, а краще внизу з боків, отвори для стікання води. Ви можете зробити додаткові отвори, якщо дренаж недостатній. Якщо дренажні отвори в дні, поставте контейнер на підставки висотою 3-5 см (дошки, цеглини) щоб вода могла вільно стікати. Загалом 70-ти літровий контейнер повинен мати 5-6 15 мм отвори, а 100 літровий - 6-8 отворів діаметром 25 мм. Щоб не вимивався ґрунт прикрийте отвори сіткою. Засипати дно дренажним матеріалом, в випадку використання [хорошого торф'яного субстрату](#), не має необхідності, це лише зменшить кількість цінного ґрунту в контейнері. .

Де встановити контейнер Більшість овочів вимагають не менше шести годин сонячного світла в день. Салат зелень і трави, як правило, можна одержати, при меншому освітленні. Помідори, перець, квасоля оцінять, так багато сонця, як вони можуть одержати. Якщо у вас в дворі не вистачає сонця, варто розглянути питання про створення контейнерного саду на коліщатах. Таким чином, їх можна буде переміщати протягом дня або навіть сезону, забезпечуючи максимум світла.

Вітер є ще одним важливим фактором при виборі місця. Ваші рослини почуватимуться добре в затишному місці де вітер не валить їх і не сушить листя. Упорядкуйте рослини так, щоб більші захищали низькорослі. При використанні решітки або іншого виду підтримки рослин в контейнері з великою парусністю вітер завдає особливого клопоту. Переконаєтеся, що у вас важкий горщик та решітка, опорні палки кріпляться до поруччя, плоту або інших нерухомих вертикальних предметів.

Контейнери можуть бути розміщені на будь-якій рівній поверхні, на даху, балконі, уздовж доріг і тротуарів, а також в вертикальній площині (це заощаджує місце). Ви можете встановити їх на голій землі і дозволити корінню рослин рости вниз у ґрунт, або розставити їх на мульчованій поверхні, також використати підвісні кошики. Зважайте на мікроклімат біля контейнерів. Цегляні та бетонні стіни нагріваються самі і частину сонячної енергії відбивають на рослини, які додатково нагріваються. Контейнери потребують багато вологи, тому є важливим зручний доступ до води. Деякі контейнери в жарку суху погоду необхідно поливати щодня. Вода, що стікає з контейнерів залишає брудні плями на бетоні, пошкоджує підлогу. В цьому випадку знизу поставте пластикові тарілки з підставками.

Юрій Кардаш

Інші статті по темі органічне землеробство

[1.Торф і торф'яні субстрати в системі органічного землеробства \(укр\)](#)

[2.Город у контейнерах - відмінна альтернатива овочевій грядці \(укр\)](#)

[3.Торф в системе органического земледелия \(PDF; 2,5 Мб\).](#)

[4.Можно ли применять торф в системе органического земледелия?](#)

[5.Каковы экологические критерии качества торфа ?](#)

[6.Что такое вермикомпост, чем он отличается от компоста?](#)

[7. Как определить качественный компост? Какие компосты использовать - коммерческие или домашние?](#)

[10. Що робити з "торішнім ґрунтом", в якому вирощувалися овочі?](#)

Субстрати ПП Кардаш для контейнерного садівництва, квітництва, овочівництва.

Для виробництва торф'яних субстратів ПП Кардаш використовує лише дозволені органічними стандартами матеріали: прибалтійський верховий торф, низинний торф з українських промислових торфовищ, перліт, вермикуліт, цеоліт.

Прихильність до органічного овочівництва не повинна означати неефективний ріст. Наші субстрати сформульовані так, щоб забезпечити в контейнерах кращий врожай рослин і овочів, ніж на мінеральних ґрунтах. Якщо ви будете застосовувати органічні добрива й природні методи боротьби зі шкідниками, на [наших субстратах](#) одержите відмінну органічну продукцію.

Юрій Кардаш

03652-24661

050-5606315

E-mail: kardash_and@rambler.ru